PROIECT EDUCATIV
ACTIVITATE EXTRAŞCOLARĂ

Prof. Negruț Monica

DENUMIREA PROIECTULUI:„ *DRAGOBETELE”*

TIPUL DE PROIECT : la nivelul şcolii

ARGUMENT: Plecând de la proverbul « Dacă n-ai un bătrân, cumpără-ţi ! » şi observând atracţia elevilor liceului nostru către obiceiurile populare din zonă, am iniţiat această activitate dedicată zilei de Dragobete. Fiind, de fapt, ziua îndrăgostiţilor, care în liceul nostru nu a fost înlocuită de Valentine's Day, am dorit ca sentimentul iubirii să fie marcat atât din prisma tinerilor de la sate, cât şi din cea a liceenilor anilor 1980.

SCOP: Promovarea obiceiurilor străvechi din zona Ineului.

OBIECTIVE:

- să cunoaştem semnificaţia zilei de Dragobete;
- să dobândim respect faţă de obiceiurile populare;
- să promovăm poeziile şi cântecele de dragoste specifice zonei;
- să comparăm viaţa elevilor din perioada anilor 1980 cu viaţa elevului din prezent.

GRUP ŢINTĂ: elevii claselor IX-XII de la Colegiul *Mihai Viteazul* Ineu

MIJLOACE : film, referat, pliante, planşe, materiale PowerPoint, computer, fişe de lucru.

METODE ŞI TEHNICI DE LUCRU, FORME DE ORGANIZARE:prelegeri, prezentări PowerPoint, film artistic, studiul unor documente scrise, jocuri de rol, realizarea de colecţii de informaţii şi imagini, problematizarea, studiu de caz, recitari de pozii, cantece-clubul de muzica

REZULTATE AŞTEPTATE: Promovarea obiceiurilor străvechi din zona Ineului, implicarea unui grup cât mai mare de elevi în păstrarea tradiţiilor şi chiar colectarea de informaţii şi material documentar din zonă, promovarea unei vieți mai responsabile.

ECHIPA DE PROIECT:

<u>ETAPELE DESFĂŞURĂRII ACTIVITĂŢII:</u>

1. Prezentarea unui referat despre semnificaţia şi obiceiurile zilei de Dragobete în diverse zone ale ţării

Dragobetele este unul din cele mai îndrăgite personaje ale mitologiei folclorice româneşti, cunoscut şi sub numele de Sântion de primăvară, Ioan Dragobete, Dragomir, Iovan Dragobete, Drăgostiţele, Cap de primăvară sau Logodna păsărilor. El a fost identificat cu Eros şi Cupidon, zeii iubirii din mitologia greacă şi romană. În figura lui se împletesc dragostea curată a tinerilor şi logodna perpetuă a păsărilor cerului.

Ziua Dragobetelui se sărbătoreşte, de obicei, la 24 februarie, fiind considerată începutul primăverii, zi când Biserica Ortodoxă comemorează aflarea moaştelor Sf. Ioan Botezătorul. Celebrarea zilei Dragobetelui variază în funcţie de zonele etnografice ale ţării: 24 sau 28 februarie; 1 sau 25 martie.

Biografia lui Dragobete este legendară. Se spune că este fiul Babei Dochia (personificare a timpului îmbătrânit) şi are ca soţie pe sora lui Lăzărel (erou vegetaţional) semnificând timpul sau anul care renaşte. Dragobetele era un flăcău frumos, glumeţ, iubăreţ care umbla prin păduri şi săruta fetele (Dolj).

În calendarul ortodox, ziua lui era precedată de ziua Sf. Mc. Vlasie (11 februarie), zi îndrăgită de tineri. Acesta, în calendarul popular, era considerat ocrotitorul păsărilor cerului şi al femeilor gravide. Se credea că în această zi se întorc păsările migratoare. Peste două săptămâni, la Dragobete, ele se strâng în stoluri, ciripesc, se logodesc (se împerechează) şi încep să-şi construiască cuiburile pentru pui. Cele care nu se împerechează rămân solitare până la Dragobetele anului viitor. În ziua lui nimeni nu lucrează de frică să nu ciricăie ca păsările sau ca acestea să le mănânce semănăturile. Gospodinele aruncă hrană "erotogenă" (boabe de grâu, orz sau mei) atât păsărilor cerului cât şi celor de curte.

În ţinutul pădurenilor, în ziua de Dragobete, femeia cea mai în vârstă din casă aşează pe o felie de pâine firimituri din fiecare fel de mâncare pregătit în acea zi şi ziua (legată la ochi) sau noaptea merge în curte şi aşează felia pe pervazul unui geam sau pe un alt obiect. Semnificaţia acestui obicei este că păsările se vor hrăni cu felurile de mâncare, iar boabele care urmează să fie însămânţate în lucrările de primăvară nu le vor mai găsi. Astfel recolta va fi mai bogată.

Logodna păsărilor devine model pentru tineri. În această zi, fetele şi băieţii, îmbrăcaţi în straie de sărbătoare, se adunau în grupuri şi ieşeau la câmp sau pe dealuri pentru a culege flori de primăvară (ghiocei, toporaşi, viorele, tămâioase sau oglicei). Le făceau buchete şi le slobozeau pe apă. Fetele culegeau şi perechi de muguri ("dragobeţi") pe care îi purtau la

ureche ca simbol al dragostei. Apoi se veseleau în jurul focurilor aprinse, spunând tot felul de glume cu substrat erotic. La prânz se întorceau alergând spre sat, fiecare băiat fugărindu-şi fata preferată. Dacă o prindea şi o săruta în văzul lumii era semn că se vor logodi şi vor face nuntă în vara sau toamna aceea. Dacă în acea zi, o fată nu va întâlni un băiat se crede că tot anul nu va fi iubită şi viceversa.

Despre văduve, se spune că dacă în această zi ating mâna unui bărbat, devin drăgăstoase în tot cursul anului. Din zăpada topită, din apa de izvor sau de pe frunzele fragilor, adunată înainte de răsăritul soarelui, fetele şi nevestele îşi făceau provizii cu care se spălau în anumite zile din an, pentru a-şi întreţine frumuseţea şi sănătatea. (Muntenia, Oltenia, Dobrogea, Transilvania).

Ziua este considerată şi *cap de primăvară* pentru că păsările au o singură zi pe an când li se dezleagă ciocurile şi se împerechează. Ziua se ţine pentru ca oamenii să fie feriţi de boli, de friguri, de arsuri şi de lupi, pentru sănătatea şi fecunditatea păsărilor (acum încep să ouă) şi pentru un trai bun şi armonios în familie.

Dragobetele este identificat cu Năvalnic, tot un fecior frumos care ia minţile fetelor şi nevestelor tinere. Se spune că acest fecior chipeş a speriat-o pe Maica Domnului când a mers cu Pruncul, la 40 de zile, să-i facă molitvă. Drept pedeapsă, aceasta l-a transformat într-o plantă de dragoste, un fel de ferigă, numită Năvalnic sau Limba vecinii. Aceasta este folosită de vrăjitoare în farmece de dragoste sau este purtată în sân de femei şi fete ca simbol al dragostei.

Dragobetele a fost (şi noi credem că rămâne) una din cele mai frumoase sărbători tradiţionale în care se împletesc sentimentele omului cu ritmurile naturii. Din păcate, după decembrie 1989, ea tinde să fie înlocuită de Sf. Valentin care nu are nimic în comun cu tradiţiile poporului român.

Bibliografie

Cf. I. Ghinoiu, Dragobetele, fiul Dochiei, zeu al dragostei pe plaiurile româneşti, în vol. Sărbători, p. 228-236;

I Evseev Dragobetele, în Dicţionar, p. 123;

I Taloş, Dragobetele, în Gândirea, p. 153;

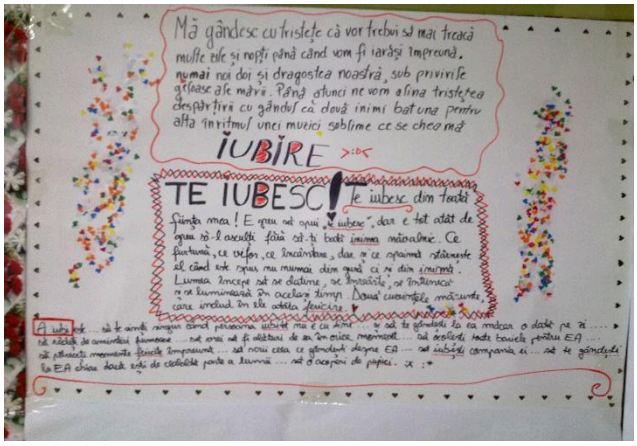
A. Olteanu, Sântion de primăvară etc. în Calend. P. 116-118.

2. Recitări de poezii şi interpretări de cântece populare de dragoste din zonă.de către elevi ai liceului şi clubul de muzică, piesă de tetru

Vino, lele-n grădiniţă

Vino, lele-n grădiniţă
Să culegem tămâiţă,
Tămâiţă şi-o rujiţă,
Să ne facem cununiţă,
Cununiţă frumuşea,
Să ne cununăm cu ea,
S-o-mpletim în patru viţă,
Să ne fim dragi cu credinţă,
S-o-mpletim cu flori de lunce,
Să ne fie lumea dulce,
S-o-mpletim cu busuioc,
Să fim, lele,cu noroc,
Să ne vadă ţara-ntreagă
Cât ne e lumea de dragă,
Să vadă sfântul soare,
Copiliţele fecioare,
Doi părinţi la amândoi,
Să le fie drag cu noi.

Precum şi *: Badea-l meu tânăr copil*
Fă-mă, Doamne, ce mi-i face
Trandafir şi viorele
Spune-mi, mândr-o, mergi, nu mergi
şi poeziile *Ce e amorul* (M. Eminescu)
şi *Ştiu că amorul tău* (V. Micle

3. Pentru fixarea acestor obiceiuri s-a prezentat un material ppt. despre Dragobetele la români care nu ne aparţine, ci este preluat de pe www.didactica.ro

Referat *Tema iubirii la M. Eminescu*

4. Prezentare de film: "Declaraţie de dragoste", film regizat de Nicolae Corjos, avându-i ca protagonişti pe Teodora Mareş şi Adrian Păduraru.Un tulburător film despre iubire şi viaţa de licean.

5. Discuţii

Se face o paralelă între viaţa elevilor din anii1980 şi cea a elevilor de astăzi. Elevii s-au arătat impresionaţi de şcoala anilor 1980, de modelul elevului de atunci, de personajele filmului legate de şcoală.

